

Judith Schuil maakte een wandelgids over bekende en minder bekende Utrechtse vrouwen

De ontwikkeling van de stad Utrecht lijkt soms alleen van de mannelijke Utrechters afhankelijk te zijn geweest, maar het tegendeel is natuurlijk waar. Want vrouwen uit Utrecht hebben een veelzijdige en belangrijke bijdrage geleverd aan de groei van de stad. In dienstbare beroepen, in handel en religie en evengoed als wetenschapper, schrijver of kunstenaar. Over een selectie van deze vrouwen heeft stadsgids Judith Schuil een wandelgids geschreven door het centrum van Utrecht.

Tekst: Charlie van Dijk / Fotografie: Bas van Setten



Het is een populair uitstapje voor moeders en dochters, maar mannen doen evengoed graag mee aan de wandeling over 'Vrouwen van Utrecht'. De wandeling gaat over personen, mensen en personages uit de geschiedenis. Niet over natuur of architectuur. De Utrechtse sociologe Judith Schuil geeft al sinds 2003 rondleidingen door de stad en de rondleiding over de Utrechtse vrouwen zit al geruime tijd in het aanbod.

Het idee voor de wandelgids is al een hele poos geleden ontstaan, vertelt Schuil. "Ik werd eind 2015 al gebeld door het Centre for the Humanities van de Universiteit Utrecht met de vraag of ik een wandelgids over vrouwen wilde maken. Zij kenden mij al via ander werk. Toen is de eerste gids ook al heel snel

gemaakt en was ook al snel uitverkocht." Maar Schuil had nog wat verbeterpunten voor een volgende uitgave in gedachten. Het eerdere 'Beroemde Vrouwen van Utrecht' moest bijvoorbeeld gewoon 'Vrouwen van Utrecht' worden, een heel aantal minder bekende vrouwen - zoals dienstbodes en marktvrouwen - heeft immers ook veel voor de stad betekend. "In 2017 ben ik op zoek gegaan naar een nieuwe uitgever en die heb ik uiteindelijk gevonden."

Weldoenster

In 2022 geeft ze bij Uitgeverij Orlando de nieuwe cultuurhistorische wandelgids 'Vrouwen van Utrecht' uit. Hierin staan de grote namen, zoals Trijn van Leemput en Belle van

Zuylen. Maar ook minder bekende Utrechtse heldinnen hebben een plek in deze wandelgids, onder wie Maria Duyst van Voorhout, Maria van Pallaes en Agnes van Leeuwenbergh. "Dat zijn de weldoenster, vrouwen die wel veel betekend hebben voor de geschiedenis, maar wier nalatenschap niet zo bekend is in Utrecht." Ook stadsbeiaardier Malgosia Fiebig is terug te vinden in de gids, de enige uit de rij vrouwen die in leven is. "Ik vind haar erbij horen, de Domtoren is natuurlijk ook een icoon van Utrecht."

'Gewone vrouw'

De wandelroute voert langs voormalige woningen van de vrouwen, beelden en historische gebouwen of bouwwerken. Per stop

in de route leert de wandelaar iets over een Utrechtse vrouw. "We hebben ontzettend veel aan deze 'gewone' vrouwen te danken, als je denkt aan de emancipatie van de afgelopen decennia en eeuwen.

In de heruitgave staat een aantal nieuwe namen, andere hoofdstukken zijn uitgebreid. Over heksen bijvoorbeeld. De geschiedenis van deze vrouwen, is eigenlijk grotendeels onder het tapijt geveegd - je krijgt er maar nauwelijks wat over te horen op school." Waar Judith Schuil al deze informatie heeft vergaard? "Hier zit, uiteraard met tussenpozen, wel zo'n twintig jaar onderzoek in. Wat ik het leukste vind, is onderzoek doen. Werk dat vaak niet zichtbaar is maar wel, zoals nu, zijn vruchten afwerpt." 🍷